Kâṭavema: पाथेयं पथि हितम् । पथ्यतिथिवसतिस्वपतेर्ढञ् इति ढञ् प्रत्ययः । बिसं मृणालं भूयोग्रहणाय पुनर्ग्रहणार्थमुत्सृज त्यज । गृहीतं बिसमुत्सृज्य ममोत्तरं दत्त्वा पश्चाद्गृहाणेत्यर्थः । दयिताप्रवृत्त्या प्रियावार्त्तया हेतुना मां शुचः शोकादुद्धर उत्तारय । अत्रार्थान्तरमाह । सतां सज्जनानां स्वार्थात् स्वकार्यात् प्रणयिक्रियैव प्रणयिनां प्रार्थयितॄणां क्रियैव कार्यनिर्वर्तनमेव गुरुतरा श्रेष्ठतरा ॥

Ranganâtha: "भूयोग्रहणाय बिसरूपं पाथेयं पथि साधु पाथेयं सिद्धान्नमुत्सृज कुत्रचिन्निधेहि दयितोदन्तकथनेन मां तावदादौ शुचः शोकादुद्धर । पश्चात्त्वया पाथेयं ग्राह्यमित्यर्थः."

P. 114. ll. 1-4.—Construe: हे हंस यदि मे नतभ्रूः प्रिया सरसो रोधसि ते दर्शनं न गता [तर्हि] हे चोर तस्या मदखेलपदं सकलं गतं (= गमनं) त्वया कथं नु गृहीतम् ?

मदखेलपदम्. "मदेन खेला कामक्रीडा येषु" (Ranganâtha who quotes "क्रीडा खेला च कूर्दनमिति त्रिकाण्डी") तानि पदानि यत्र तत् गतं गमनम्. But it is not necessary to have a double *bahuvrîhi* in the epithet. खेल is used as an adjective मदेन खेलं क्रीडावत् (or लीलावत्) पदं यस्मिंस्तत् मदखेलपदम् will be a better mode of interpreting.

On this stanza Kâṭavema observes: अत्र तर्जनस्य गम्यमानत्वाद् द्युतिर्नाम संध्यङ्गमुक्तं भवति ॥

P. 114. ll. 6, 7.—Kâṭavema: हंसेत्यादि । हे हंस मे कान्तां प्रियां प्रयच्छार्पय । अर्पणे कारणमाह । यस्मादस्या गतिः गमनं त्वया हृता गृहीता । तस्मात्प्रयच्छेति संबन्धः ॥ गतिमात्रहरणे सर्वा कान्ता कथमर्पयित[व्ये]त्याशङ्क्यास्मिन्नर्थे न्यायमाह । यत् यद्द्रव्यमभियुज्यतेत्य(sic)नेन गृहीतमिति निर्दिश्यतया(sic) । अभियोक्तेति शेषः । तत्सर्वं विभावितैकदेशेन विभावितोऽङ्गीकारित एकदेशः हृतद्रव्यैकदेशो यस्य स तथोक्तः तेन चोरेण देयमभियोक्त्रे प्रत्यर्पणीयम् ॥ तथा चोक्तं याज्ञवल्क्येन । निह्नुतेभिहितं नैकमेकदेशाविभावितः दाप्यः सर्वं नृपेणार्थं न ग्राह्यस्त्वनिवेदित इति ॥

विभावितैकदेशेन देयं यदभियुज्यते, 'he who is proved guilty as regards a part [of the property claimed] should restore the whole of what is claimed.'

P. 114. ll. 10, 11.—रथाङ्ग *i.e.* चक्र = चक्रवाक. Literally, 'having [the name of a] रथाङ्ग for his name.'—रथाङ्गश्रोणिबिम्बया = चक्रवच्छ्रोणिबिम्बया, ("चक्राकारश्रोणिबिम्बया" Ranganâtha). An epithet expressing n an exaggerated way the roundness of the middle.

Digitized by Google Original from COLUMBIA UNIVERSITY